

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē kiṣkindhākāṇḍē

॥ ṣaṭṣaṣṭitamah sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ ṣaṭṣaṣṭitamah sargaḥ ॥

hanumadutpattikathāṃ śrāvayitvā jāmbavatā
samudralaṅghanāya tasya prōtsāhanam

anēkaśatasāhasrīm
viṣaṅṅāṃ harivāhinīm |
jāmbavān samudīkṣyaivam
hanūmantamathābravīt || 4.66.1 ||

vīra vānaralōkasya
sarvaśāstravidāṃ vara |
tūṣṇīmēkāntamāśritya
hanūman kiṃ na jalpasi || 4.66.2 ||

hanūmanharirājasya
sugrīvasya samō hyasi |
rāmalakṣmaṇayōścāpi
tējasā ca balēna ca || 4.66.3 ||

ariṣṭanēminah putrō
vainatēyō mahābalaḥ |

garutmāniva vikhyāta

uttamaḥ sarvapakṣiṇām || 4.66.4 ||

bahuśō hi mayā dṛṣṭaḥ

sāgarē sa mahābalaḥ |

bhujāṅgānuddharan pakṣī

mahābāhurmahābalaḥ || 4.66.5 ||

pakṣayōryad balaṃ tasya

bhujavīryabalaṃ tava |

vikramaścāpi vēgaśca

na tē tēnāpahīyatē || 4.66.6 ||

balaṃ buddhiśca tējaśca

sattvaṃ ca haripuṅgava |

viśiṣṭaṃ sarvabhūtēṣu

kimātmānaṃ na sajjasē || 4.66.7 ||

apsarā'psarasāṃ śrēṣṭhā

vikhyātā puñjikasthalā |

añjanēti parikhyātā

patnī kēsariṇō harēḥ || 4.66.8 ||

vikhyātā triṣu lōkēṣu

rūpēṇāpratimā bhuvi |

abhiśāpādabhūt tāta

kapitvē kāmarūpiṇī || 4.66.9 ||

duhitā vānarēndrasya

kuñjarasya mahātmanaḥ |

mānuṣaṃ viḡrahaṃ kṛtvā
rūpayauvanaśālinī || 4.66.10 ||

vicitramālyābharaṇā
kadācit kṣaumadhāriṇī |
acarat parvatasyāgrē
prāvṛḍambudasannibhē || 4.66.11 ||

tasyā vastraṃ viśālākṣyāḥ
pītaṃ raktadaśaṃ śubham |
sthitāyāḥ parvatasyāgrē
mārutō'pāharacchanaiḥ || 4.66.12 ||

sa dadarśa tatastasyā
vṛttāvūrū susaṃhatau |
stanau ca pīnau sahitau
sujātaṃ cāru cānanam || 4.66.13 ||

tāṃ balādāyataśrōṇīm
tanumadhyāṃ yaśasvinīm |
drṣṭvaiva śubhasarvāṅgīm
pavanaḥ kāmamōhitaḥ || 4.66.14 ||

sa tāṃ bhujābhyāṃ dīrghābhyāṃ
paryaṣvajata mārutaḥ |
manmathāviṣṭasarvāṅgō
gatātmā tāmaninditām || 4.66.15 ||

sā tu tatraiva sambhrāntā
suvratā vākyamabravīt |

ēkapatnīvrataṁ

kō nāśayitumicchati || 4.66.16 ||

añjanāyā vacaḥ śrutvā

mārutahaḥ pratyabhāṣata |

na tvāṁ hiṁsāmi suśrōṇi

mā bhūt tē manasō bhayam || 4.66.17 ||

manasāsmi gatō yat tvāṁ

pariṣvajya yaśasvini |

vīryavān buddhisampanna -

stava putrō bhaviṣyati || 4.66.18 ||

mahāsattvō mahātējā

mahābalaparākramaḥ |

lañghanē plavanē caiva

bhaviṣyati mayā samaḥ || 4.66.19 ||

ēvamuktā tatastuṣṭā

jananī tē mahākapē |

guhāyāṁ tvāṁ mahābāhō

prajajñē plavagarṣabha || 4.66.20 ||

abhyutthitaṁ tataḥ sūryaṁ

bālō dṛṣṭvā mahāvanē |

phalaṁ cēti jigḥṛkṣustva -

mutplatyābhyutpatō divam || 4.66.21 ||

śatāni trīṇi gatvātha

yōjanānāṁ mahākapē |

tējasā tasya nirdhūtō
na viṣādaṃ gatastataḥ || 4.66.22 ||

tvāmapyupagataṃ tūrṇa -
mantarikṣaṃ mahākapē |
kṣiptamindrēṇa tē vajraṃ
kōpāviṣṭēna tējasā || 4.66.23 ||

tadā śailāgraśikharē
vāmō hanurabhajyata |
tatō hi nāmadhēyaṃ tē
hanumāniti kīrtitam || 4.66.24 ||

tatastvāṃ nihataṃ dṛṣṭvā
vāyurgandhavahaḥ svayam |
trailōkyaṃ bhṛśasaṅkruddhō
na vavau vai prabhañjanaḥ || 4.66.25 ||

sambhrāntāśca surāḥ sarvē
trailōkyē kṣubhitē sati |
prasādayanti saṅkruddhaṃ
mārutaṃ bhuvanēśvarāḥ || 4.66.26 ||

prasāditē ca pavanē
brahmā tubhyaṃ varaṃ dadau |
aśastravadhyatāṃ tāta
samarē satyavikrama || 4.66.27 ||

vajrasya ca nipātēna
virujaṃ tvāṃ samīkṣya ca |

sahasranētraḥ prītātmā

dadau tē varamuttamam || 4.66.28 ||

svacchandataśca maraṇaṃ

tava syāditi vai prabhō |

sa tvaṃ kēsariṇaḥ putraḥ

kṣētrajō bhīmavikramaḥ || 4.66.29 ||

mārutasyaaurasaḥ putra -

stējasā cāpi tatsamaḥ |

tvaṃ hi vāyusutō vatsa

plavanē cāpi tatsamaḥ || 4.66.30 ||

vayamadya gataprāṇā

bhavānasmāsu sāmpratam |

dākṣyavikramasampannaḥ

kapirāja ivāparaḥ || 4.66.31 ||

trivikramē mayā tāta

saśailavanakānanā |

triḥsaptakṛtvaḥ pṛthivī

parikrāntā pradakṣiṇam || 4.66.32 ||

tathā cauṣadhayō'smābhiḥ

sañcitā dēvaśāsanāt |

nirmathyamamṛtaṃ yābhi -

stadānīṃ nō mahadbalam || 4.66.33 ||

sa idānīmahaṃ vṛddhaḥ

parihīnaparākramaḥ |

sāmprataṃ kālamasmākaṃ

bhavān sarvaguṇānvitaḥ || 4.66.34 ||

tad vijṛmbhasva vikrānta

plavatāmuttamō hyasi |

tvadvīryaṃ draṣṭukāmā hi

sarvā vānaravāhinī || 4.66.35 ||

uttiṣṭha hariśārdūla

laṅghayasva mahārṇavam |

parā hi sarvabhūtānāṃ

hanuman yā gatiṣṭava || 4.66.36 ||

viṣaṅṅā harayaḥ sarvē

hanuman kimupēkṣasē |

vikramasva mahāvēga

viṣṇustrīn vikramāniva || 4.66.37 ||

tataḥ kapīnāmṛṣabhēṇa cōditaḥ

pratītavēgaḥ pavanātmajaḥ kapiḥ |

praharṣayaṃstāṃ harivīravāhinīm

cakāra rūpaṃ mahadātmanastadā || 4.66.38 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvye

kiṣkindhākāṇḍē ṣaṣṣaṣṭitamaha sargaḥ ||